

СА "Д. А. Ценов"

I

Стопанска академия "Д. А. Ценов" - Свищов
КАТЕДРА "СТОПАНСКИ И ФИНАНСОВ КОНТРО

Свищов
2005

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ “Д. А. ЦЕНОВ” - СВИЦОВ

**КАТЕДРА
“СТОПАНСКИ И ФИНАНСОВ КОНТРОЛ”**

СБОРНИК

**статии
от Юбилейна научна сесия**

**“Теорията и практиката на контрола -
състояние и перспективи”**

*Посветена на 10-годишнината от създаването на катедра “СТОПАНСКИИ
ФИНАНСОВ КОНТРОЛ”*

СВИЦОВ
2005

Програмна комисия

Доц. д-р Емилиян Тананеев

**Доц. д-р Йордан Томов Доц.
д-р Милка Томева Доц. д-р
Георги Иванов**

**Технически сътрудник:
Антоанета Христова**

Авторите са отговорни за изложените от тях тези, идеи
становища, а също и за редакцията на публикациите.

АКАДЕМИЧНО ИЗДАТЕЛСТВО “ЦЕНОВ” - СВИЩОВ

**“Теорията и практиката на контрола - състояние и перспективи”
Сборник статии от Юбилейна научна сесия**

Поръчка № 1100 от 21.07. 2005 г., тираж 100 бр.

ISBN 954-23-0246-0

**ПОЛИГРАФИЧЕСКА БАЗА ПРИ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО “ЦЕНОВ” -
СВИЩОВ**

СЪДЪРЖАНИЕ

Десет години катедра “Стопански и финансов контрол”
доц. д-р Емилиян Тананеев

Преподаватели - катедра “Стопански и финансов контрол”

Триединението при подготовката на бъдещите специалисти в областта на контрола
доц. д-р Йордан Томов

Проблемни аспекти на митническото агентирание
доц. д-р Милка Томева

Съвременните изисквания пред данъчния контрол
доц. д-р Емилиян Тананеев

Интегрирана рамка за вътрешния контрол или новото разбиране за неговия обхват в организациите от публичния сектор
доц. д-р Георги Иванов

Контрол върху финансирането на инвестициите
гл. ас. Крум Крумов

Данъчната амнистия в облагателния процес
гл. ас. Пепа Стойкова

Организация на информационната система на държавния вътрешен финансов контрол /ДВФК/ в условията на Евроинтеграция
гл. ас. Надежда Цветкова

Същност и критерии за оценка в независимия финансов одит
докторант Силвия Костова

Българските митници през 2007 година
докторант Момчил Антоф

Характерни особености на митническите режими с отложено плащане
докторант Зорница Петкова

Някои особености на финансовия контрол върху дейността на политическите партии <i>доктор по икономика Красимир Йорданов</i>	104
Характерът и размерът на вредите, причинени с деянието, като елемент от предмета на доказване <i>доктор по право Веселин Вучков</i>	112
Проверката и анализът на вземанията от доставчици - приоритетно направление в одитната практика <i>Данаил Зарее, Сметна палата</i>	117
Контрол върху финансовото състояние и финансовите резултати <i>Галина Томова, магистър “Финансов контрол”</i>	127
Системите за финансово управление и контрол - като един от основните елементи на държавния вътрешен финансов контрол <i>Мирослав Василев, магистър “Финансов контрол”</i>	138
Системите за финансово управление и контрол като обект на външен одит <i>Пламен Илиев, магистър “Финансов контрол”</i>	144
Организационни аспекти на независимия финансов одит <i>Гюлджихан Кулеш, IV курс, спец. “СФК”</i>	148
Организация на финансовия контрол в Република Македония <i>Благица Йованова и Никола Георгиевски III курс, спец. “СФК”</i>	/ 156
Проблеми на одиторската професия в България в условията на преход <i>Георги Пашов, III курс, спец. “СФК”</i>	160
Задължителни елементи на системите за финансово управление и контрол - предварителен контрол и система на двойния подпис <i>Десислава Димитрова, III курс, спец. “СФК”</i>	165
Вътрешен контрол в публичния сектор <i>Ирина Коружева, III курс, спец. “СФК”</i>	171

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ФИНАНСОВИЯ КОНТРОЛ В РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ

Благица Йованова и Никола Георгиевски, студенти от III курс,
специалност „СФК”

Министерство на финансите на Република Македонија се
състои од:

- Финансова полиција;
- Дирекција за борба со прането на пари;
- Државен валутен контрол;
- Управление за имотно-правни работи;
- Отдел за работи, непосредствено свързани со министерството;
- Отдел за бюджет;
- Отдел за правни и административни работи;
- Отдел за централна вътрешна ревизија;
- Отдел за финансовата система;
- Отдел за меѓународни финансии;
- Отдел за управленска постапка;
- Отдел за трезор /државна каса/;
- Отдел за данъчна и митническа система;
- Отдел за информатика;
- Отдел за управление на капиталот;
- Отдел за имотно-правни работи;
- Отдел за макроикономическа политика;
- Отдел за обществените поръчки.

Финансовата полиција, како орган во составот на Министерството на финансите, функционира на цјалата територија на Република Македонија. Управлението ѝ се извршува од главна централна седиште во Скопие. Финансовата полиција во Република Македонија постои од 1-ви септември 2002 година.

Законот за финансовата полиција е разработен и внесен во парламентот од Министерскиот совет на Република Македонија. Тој се сврзува со проверката на финансирани трансакции, коишто вклучуваат големи суми на парични средства, за коишто има сомнение, че не идваат од легални активности, стоки или услуги. Финансовата полиција дејствува и во случаите, кога се предполага, че не се платени публични приходи - данъци, мита, акцизи или други налози. Тој е орган на државното управление за брза интервенција, мобилна през

всичките 24 часа на денонощието. Финансовата полиция има широки правомощия за внезапни проверки на дейността на заподозрените лица и фирми. Работещите в нея трябва да са високо квалифицирани и да са способни да идентифицират и да предприемат действия отстраняването на всички съвременни форми на финансови престъпления, свързани с данъчни измами, пране на пари и нарушения по възлагането на обществените поръчки.

Финансовата полиция осъществява следните дейности:

- контрол за правилното прилагане на данъчните и митническите норми;
- проверки в случай, когато има основателно съмнение за наличието на договори, сключени в нарушение на закона;
- проверка на физически или юридически лица, които се занимават с дейности, намиращи се в противоречие с основните норми - пране на пари, укриване на данъци или други видове финансови престъпления;
- проверки на едно или повече лица, за които има основателно съмнение, че са замесени в непозволени финансови дейности, насочени против икономическите интереси на страната, или на отделни сектори от стопанството. В обхвата на проверките се включват всички физически и юридически лица, които се функционират в страната, без значение дали са създадени с местен или чуждестранен капитал.

По искане на прокуратурата и органите на държавното управление финансовата полиция е длъжна да провежда следствени действия при финансови нарушения. Тя може да започне разследване, ако получи информация от други органи и лица в случай, когато има основателно съмнение за извършени измами или злоупотреби.

Финансовата полиция се ръководи от директор и негов заместник. При изпълнението на своите задачи финансовата полиция работи съвместно с органите на следствието, намиращи се към министерството за вътрешните работи, управлението за публични приходи, митническото управление, дирекцията за борба с прането на пари и всички други държавни органи и юридически лица, които влияят върху тяхната работа.

Организационната структура на **ревизионно-финансовия контрол** е изградена на основата на изискванията на действащото законодателство. В страната са създадени две системи за ревизионен контрол - държавен и ведомствен ревизионен контрол.

Държавният ревизионен контрол е на пряко подчинение на Министерството на финансите. Той се оглавява от Главна данъчна дирекция, към която са създадени регионални и териториални данъчни дирекции и поделения. Те осъществяват ръководна, методическа и контролна функция. Органите на данъчната администрация, които са на пряко подчинение на Министерството на финансите и лично на Министъра на финансите извършват **извън-ведомствени ревизии**. Чрез тях се проверява дейността на всички данъчни субекти. Тези ревизии са независими от страна на ръководствата на съответните министерства или ведомства и собствените на ревизираните обекти.

Ведомственият ревизионен контрол обхваща дейността на отделно министерство, ведомство или кооперативен съюз, към който е създадена ревизионната институция. Те се ръководят от самото учреждение. Използват се за нуждите на управлението му, което засилва интереса на към този вид ревизионен контрол. Двата вида ревизионен контрол съществуват на територията на Република Македония и се прилагат за най-пълната защита на държавните интереси.

В закона за бюджета на Република Македония се включват:

1. Данъчни и приравнени към тях приходи:

- персонален данък върху доходите на физическите лица;
- данък върху печалбата;
- данък върху добавената стойност /ДДС/;
- акцизи;
- данък върху финансовите трансакции;
- комунални данъци.

2. Неданъчни приходи:

- печалба от публични финансови и нефинансови институции;

отчисления от печалбата на Народната банка на Република Македония;

- административни такси.

Според закона за митническата система на Република Македония Главно управление “Митници” е структурно звено на Министерството на финансите. То има статут на юридическо лице и на първостепенен разпоредител на бюджетна издръжка със самостоятелен бюджет. Организира, ръководи, контролира и отчита дейността на митническите учреждения и извършва митническа дейност. Компетенциите на Главно управление “Митници” се определят

с Правилника за прилагане на Закона за митниците и обхващат:

1. Органът, определен да осъществява митническата политика на Република Македония е управление “Митници”, което е юридическо лице в състава на Министерство на финансите.

2. Работите и задачите на Главното управление се извършват чрез митническите управления и отделните митничари като техни самостоятелни организационни единици.

3. Работата на митническото управление се ръководи от директор и негов заместник, които се избират от Министерския съвет на Република Македония.

4. Приемането и разпределението на митничарите се извършва от директорът на митническото управление, съгласно закона.

5. Митническият контрол, осъществяван от митническите управления обхваща гранични проверки на преминаващите през границата транспортни средства и превозваните от тях стоки, превозваният или пренасян през границата ръчен и друг багаж, валутни ценности и международни пощенски пратки, стоките за временен внос и временен износ.

6. Заради вида на работата и комплексността на задачите, които се извършват от митничарите, както и сложността на работите и особените условия, при които те работят, сумата на средствата за работна заплата нараства до 30%.